

Personaleudvikling og -omsætning

Som en del af et personalepolitisk projekt om løn- og personalestatistik, som blev iværksat i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 1999 på det (amts)kommunale arbejdsmarked, skulle der foretages en udvikling af metoder og målestokke til belysning af personaleomsætning for udvalgte stillingsgrupper, idet det bl.a. har været væsentligt at kunne undersøge sammenhængen mellem alder og fratreden, samt hvortil afgang fra den (amts)kommunale sektor er sket.

Metoden har været at sammenkøre en population af afgangsførte personer i Det Fælleskommunale Lønstatistiksystem med Danmarks Statistiks registre.

Datagrundlag

Det Fælleskommunale Løndatakontor har leveret et datasæt til Danmarks Statistik omfattende personer fra 22 stillingsgrupper, der var ansat i den (amts)kommunale sektor i 1996 men ikke længere i 1997. Oplysningerne er på personniveau (CPR-nr.) med stillingskode og kommunekode, og de stammer hovedsageligt fra udtræk fra Det Fælleskommunale Lønstatistiksystem, der er baseret på oplysninger fra de kommunale edb-lønanvisningssystemer. I alt omfatter datasættet 36.566 personer.

Det er i lønstatistiksystemet angivet, om den enkelte person har været ansat den 15. november i tællingsåret. Ved at sammenholde antallet af personer i to på hinanden følgende år (i dette tilfælde 1996 og 1997) bliver det muligt at måle personaleomsætningen. I datasættet fra FLD vil enhver person, der har fået udbetalt løn i (amts)kommunalt regi den 15. november 1996 men ikke den 15. november 1997, være medtaget, også selvom personen i 1996 havde hovederhverv i en anden sektor end den (amts)kommunale.

Knap 3% statistiksystemets samlede grundlag er skemabaseret og indgår ikke i personaleomsætningen. Yderligere er personer ansat under forskellige former for arbejdsmarkedsforanstaltninger (jobtilbud, aktivering mm.) holdt uden for statistikken. Desuden er personale ansat i Hovedstadens Sygehusfællesskab ikke med i den aktuelle opgørelse.

Danmarks Statistik har kørt dette datasæt gennem RAS (Registerbaseret Arbejdsstyrke Statistik). Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS) er en årlig individbaseret statusopgørelse af befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet på den sidste arbejdsdag i november måned. Overordnet set deler RAS befolkningen op i henholdsvis den erhvervsaktive og den ikke-erhvervsaktive del. Den erhvervsaktive del består af henholdsvis beskæftigede og arbejdsløse. De beskæftigede er enten lønmodtagere, selvstændige eller medarbejdende ægtefæller.

Dannelsen af RAS foregår i 2 trin. I første trin dannes bruttobestandene af selvstændige, medarbejdende ægtefæller, beskæftigede lønmodtagere, arbejdsløse og efterlønsmodtagere/personer på overgangsydelse. Det er muligt for en person at indgå i flere bruttobestande, og derfor foretages i andet trin en prioritering imellem bruttobestandene, og personens vigtigste og næstvigtigste tilknytning til arbejdsmarkedet udvælges.

Beskæftigede personer, som er midlertidigt fraværende som følge af arbejdsmarkedsorlov, barsel eller sygdom, bliver klassificeret som beskæftigede.

Bruttobestanden af efterlønsmodtagere og personer på overgangsydelse har en begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet, hvorfor de er placeret som ikke-erhvervsaktive. Bruttobestanden af uddannelsessøgende består af personer, som ifølge uddannelsesstatistikregistret var i gang med en uddannelse den 1. oktober. Bruttobestanden af alders- og førtidspensionister består af personer, som ifølge indkomststatistikregistret modtog folke- eller førtidspension i årets løb. Aldersgrænsen mellem førtids- og folkepension går ved 67 år¹.

De i alt 22 stillingsgrupper, som statistikken/analysen omfatter, er på 5-cifret stillingskode-niveau (koden står i parentes), og de står listet her nedenfor².

Basisgrupper

1. Adjunkter og lektorer ved gymnasier og Hf-kurser (05702)
2. Arbejdsmænd og specialarbejdere (00501)
3. Håndværkere (03901)
4. Jurister og økonomer (04201)
5. Kontorpersonale, assistenter (04402 + 20701)
6. Kontorpersonale, overassistenter (04403+20702)
7. Lærere og overlærere ved folkeskolen (05606)
8. Pædagogisk personale ved daginst./klub/skolefr., assistenter (07602)
9. Pædagogisk personale ved døgninst./klub/skolefr., assistenter (07801)
10. Pædagogmedhjælpere (08203)
11. Rengøringsassistenter (08401 + 17601)
12. Reservelæger/1. reservelæger (11301)
13. Socialrådgivere (09101)
14. SOSU-assistenter (19404)
15. SOSU-hjælpere (19403)
16. Sygeplejersker/skolesygeplejersker ansat i ARF, KBH eller FRB (10101)
17. Tekniske tegnere og assistenter (11001)

¹ Kilde: Danmarks Statistiks website, adresse: www.dst.dk, under vejviser i statistik, varedeklarationer, arbejdsmarked. Se kilde for yderligere beskrivelse af RAS.

² Denne betegnelse stammer fra FLD's stillingskoderegister.

Ledergrupper

18. Afdelingssygeplejersker (10504)
19. Fuldmægtige (04442)
20. Pædagogisk personale ved daginst./klub/skolefr., ledere (07605)
21. Skoleinspektører (05610)
22. Tekniske serviceledere (20502)

DS har foretaget kørslen af datasættet på sidste arbejdsdag i november 1996, november 1997 og november 1998. FLD har fået oplysninger om personer fordelt på stillingsgrupper, arbejdssted og bopæl fordelt på branche, socioøkonomisk status, uddannelse, indkomst og sektor i de tre perioder. For hver af disse fem kategorier har FLD derudover fået oplysninger om alders- og kønsfordelingen.

Danmarks Statistik har frasorteret de afdøde i alle 3 tællingsår, og det endelige datasæt, som FLD har modtaget af Danmarks Statistik, omfatter i alt 34.731 personer.

Som allerede nævnt vil enhver person, der har fået udbetalt løn i (amts)kommunalt regi den 15. november 1996 men ikke den 15. november 1997, være medtaget i datasættet fra FLD, også selvom personen havde hovederhverv i en anden sektor. I RAS foretages en prioritering, således at personen vigtigste og næstvigtigste tilknytning til arbejdsmarkedet udvælges.

Det betyder bl.a., at personer, som hos FLD er registreret i den (amts)kommunale sektor, hos DS kan være registreret i den private sektor under sektoropdelingen, og f.eks. indenfor landbrug under brancheopdelingen, og som selvstændige under socioøkonomisk status i 1996.

Udover registreringen af både hoved- og bierhverv kan en anden forklaring på, at der er ansatte i den private sektor i 1996 imidlertid også være, at registreringen ikke sker på helt samme tidspunkt hos FLD og DS. I 1997 sker der således et overlap, som kan forårsage visse uklarheder.

Det har således vist sig, at der ved sammenkøring af disse to forskellige registre er opstået uventede problemer med fortolkningen af samt uhensigtsmæssige fordelinger i dataene, jf. vedlagte eksempler.

Eksemplerne viser, at metoden med at sammenkøre registeroplysninger, som indeholder definitioner, klassifikationer, som er udarbejdet på forskellige grundlag, ikke umiddelbart er anvendelig og ikke indfrier forventningerne.

Det omfattende statistiske materiale, der er udarbejdet i samarbejde med Danmarks Statistik giver således anledning til en række nye spørgsmål, som især retter sig mod, hvorledes det registermæssige indhold etableres. Man kan sige, at det forhold, at Danmarks Statistik i en række tilfælde klassificerer de enkelte personer anderledes end i Det Fælleskommunale Lønstatistiksystem, gør, at mulighederne for at vurdere den anvendte metode svækkes.

En mere sikker vurdering vil således kræve en yderligere bearbejdning af de modtagne data fra Danmarks Statistik, herunder en vurdering af resultatet af sammenkøringerne i Danmarks Statistik.

Dette vil medføre en så væsentlig udvidelse af projektet, at det ligger udenfor dets grænser. Det er i styringsgruppen for Løn- og personalepolitisk udviklingsprojekt besluttet, at projektet stopper med ovennævnte vurdering af datagrundlaget.

Nedenfor listes en række eksempler på uklarheder og fortolkningsproblemer i nuværende datasæt, og tilhørende tabeller er vedlagt.

Eksempel 1: Privatansatte i 1996

1996 er året, hvor personerne er ansat/registreret i den (amts)kommunale sektor. Alligevel er 5.290 personer registreret under den private sektor i Danmarks Statistiks register. Det kan være, at disse personer har et bierhverv i den (amts)kommunale sektor, og derfor er med i FLD's datasæt. Jf. Tabel 4.

Eksempel 2: Uddannelsessøgende i 1996

Der er 3.925 uddannelsessøgende registreret i den (amts)kommunale sektor i 1996? Hvorfor registreres de som uddannelsessøgende i Danmarks Statistik og ikke som ansatte i den (amts)kommunale sektor? Det kan hænge sammen med registreringen af hoved/bierhverv. Jf. Tabel 6.

Eksempel 3: Ikke-beskæftigede i 1996

Hvem er de 3.174 ikke-beskæftige personer, som får udbetalt løn i den (amts)kommunale sektor i 1996. Deres erhverv er ikke registreret i Danmarks Statistik. Er det et overlap grundet kørsel på forskellige tidspunkter i DS og FLD? Jf. Tabel 7.

Eksempel 4: Privatansatte i sociale institutioner mv.

I 1997 er der 3.453 privatansatte i sociale institutioner, og i 1998 er der 3.246. Den 15. november 1997 er disse personer ikke registreret hos FLD men registreret den sidste arbejdsdag i november hos Danmarks Statistik. Sker der et overlap, eller omfatter betegnelsen "sociale institutioner" andet og mere end offentlige stillinger, og i så fald, hvad? Jf. Tabel 4.

Eksempel 5: Privatansatte i offentlig administration mv.

I 1997 er der 710 privatansatte i offentlig administration og i 1998 er der 761. Samme problem som i eksempel 4. Jf. Tabel 4.